

Mirosław Pietrzak

Nowinka, gm. Tolkmicko, woj. elbląskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 16, 214-215

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sezon badawczy miał na celu prześledzenie na majdanie grodziska zasięgu i charakteru wczesnośredniowiecznych warstw oraz pozyskanie materiałów zabytkowych, które pozwoliłyby bliżej datować nowożytnie fortalicjum.

Na majdanie założono wykopy badawcze o powierzchni 36 m², na zboczach wyniesienia cztery odkrywki sondażowo-geologiczne. Te ostatnie potwierdziły sztuczne wyprofilowanie wzgórze na nowożytnie fortalicjum. Natomiast wykopy badawcze wykazały, że długotrwała orka, erozje i prace ziemne związane z formowaniem fortalicjum w dużym stopniu zniszczyły na szczycie osadnicze i geologiczne nawarstwienia. Jak wynika z geologicznego profilu lessowego wzniesienia pierwotny poziom użytkowy plateau wzgórze był w partii centralnej wyższy o około 120-140 cm. Wykazywał dość duży spadek w kierunku zboczy oraz wczesnośredniowiecznego wału - na odcinku 20 m różnica poziomów dochodziła do 2,5 m. Obecnie w partii centralnej majdanu, tuż pod warstwą orną na głębokości 20-30 cm występuje czysty głębinowy less.

Zachowane na obrzeżach majdanu warstwy wczesnośredniowieczne wyklinowują się w odległości około 10 m od partii centralnej obiektu.

Uzyskany dotychczas bardzo skromny nowożytny materiał zabytkowy wyklucza raczej funkcjonowanie tu trwałego obiektu mieszkalnego typu średniowiecznego gródka, a powstałe dużym nakładem pracy fortalicjum wiązać należy z funkcją militarną - być może okresowego obozu wojskowego /XVII-XIX w./.

Tegoroczne prace nie wnoszą zmian odnośnie chronologii i funkcji obiektu w stosunku do badań z 1980 roku. Nie przewiduje się kontynuacji badań.

Dokumentacja i zabytki znajdują się w Zakładzie Archeologii UMCS w Lublinie.

NOWINKA, gm. Tolkmicko
woj. elbląskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Kirośław Pietrzak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Ostatni sezon badań. Cmentarzysko płaskie kultury pruskiej /VI-VII w./.

Prace prowadzono na skraju cmentarzyska, w jego północnej części. Odkryto i wyeksplorowano kolejne obiekty oznaczone nr nr 149-163. Wśród nich obiekty nr nr 149, 151 i 160 były pochówkami końskimi. Nad grobami nr nr 149 i 155 znajdowały się ciałopalne groby jamowe, ludzkie; grób nr 160 był pozbawiony grobu ciałopalnego. Natomiast nad grobem nr 151 zalegały resztki stosu ciałopalnego, zaś ciałopalny grób jamowy ludzki przylegał do resztek stosu.

Wszystkie pochówki końskie zorientowane były na osi S-N z czaszką od południa i zawierały tylko żelazne wędzidła.

Zostały odkryte dalsze stopy ciałopalne odznaczone nr nr 153, 159 i 162. Rysowały się one na powierzchni w kształcie wydłużonych owali; występowały w nich duże ilości węgla drzewnych.

Wszystkie groby jamowe ciałopalne, ludzkie były uszkodzone i zawierały niewielkie ilości przepalonych kości ludzkich oraz nieliczne skorupy.

Nie wyjaśnionym okazał się obiekt nr 161. Był to duży kamień o wadze kilkuset kilogramów leżący płasko. U podstawy, nie na całym obwodzie, otaczał go wieniec kamieni małej i średniej wielkości. Pod jednym z kamieni wieńca znajdowały się kawałki nożyka żelaznego silnie skorodowanego. Kamień leżał w czystym piasku, pod nim nic nie odkryto.

Prace na cmentarzysku zostały zakończone.

OPOKI, gm. Aleksandrów Kujawski
woj. włocławskie
Stanowisko 7

patrz
epoka brązu

OTŁOCZYN
woj. włocławskie
Stanowisko 5

patrz
neolit

PIASKI, gm. Zduny
woj. kaliskie
Stanowisko 1

Krotoszyńskie Towarzystwo
Kulturalne

Badania prowadził mgr Dionizy Kosiński. Finansował WKZ w Kaliszu. Siódmy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne z fazy D.

Kontynuowano badania obwałowań - wykopy ar 42 ów. D i ar 43. Ar 42 ów. D. Wyjątkowo niski poziom wód w tym roku pozwolił zbadać bardzo dokładnie najniższy i najlepiej zachowany poziom konstrukcji przedwala na powierzchni 5 x 4 m. Na calcu - żółty piasek - zalegała warstwa wiórów i innych szczątków organicznych zlepionych mulem ciemnopopielatym, wypełniająca również przestrzeń między elementami konstrukcji drewnianych. Stanowiły ją pionowo wbite pale dębowe, zachowane do wysokości około 60 cm, ze śladami zaciosowania, o grubości 15-20 cm. Rozmieszczone były w dwóch idealnie równych rzędach oddległych od siebie o 175 cm, równoległych do wału. Oddległości w rzędach od 90 do 190 cm, w każdym rzędzie po cztery pale, a poza tym odkryto po jednym palu w oddległości do 50 cm na zewnątrz rzędów. O wewnętrzny rząd opierały się leżące bale długości ponad 3 m /wchodziły w profile/.

Drugim elementem były deski i bierwiona tworzące